

**ÅRSREDOVISNING FÖR SVENSKA KYRKANS FÖRSAMLINGAR
OCH SAMFÄLLIGHETER**
2009 års branschanpassning

Svenska Kyrkans Redovisningskommitté

KRED

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
1. INLEDNING	3
DOKUMENTETS DISPOSITION	4
NYHETER I 2009 ÅRS BRANSCHANPASSNING.....	4
2. ÅRSREDOVISNINGEN	5
2.1 REGELVERKET	5
2.2 ÅRSREDOVISNINGENS SYFTE OCH MÅLGRUPP	5
2.3 ÅRSREDOVISNINGENS DELAR.....	6
2.4 UPPRÄTTANDE OCH UNDERTECKNANDE	6
2.5 FASTSTÄLLANDE.....	7
2.6 PUBLICERING AV ÅRSREDOVISNINGEN.....	7
2.7 REVISION	8
2.8 VERKSAMHETSUPPFÖLJNING	8
2.9 DEKLARATION OCH EKONOMISK STATISTIK	9
3. BRANSCHANPASSNING AV ÅRSREDOVISNINGEN.....	9
3.1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN.....	9
3.2 RESULTATRÄKNING	14
3.3 BALANSRÄKNING.....	15
3.4 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR	17
BILAGA 1 KASSAFLÖDESANALYSEN	36
BILAGA 2 OM INRAPPORTERING TILL BOLAGSVERKET	40

Denna skrift kan hämtas kostnadsfritt på www.forsamlingsforbundet.se

Svenska kyrkans redovisningskommitté kan nås genom:

Svenska kyrkan

Kyrkokansliet

Att: Svenska kyrkans redovisningskommitté

751 70 UPPSALA

Telefon: 018-16 95 00

E-post: kred@svenskakyrkan.se

1 Inledning

Detta dokument är framtaget i syfte att utgöra ett stöd vid upprättandet av årsredovisning för samtliga församlingar och kyrkliga samfälligheter inom Svenska kyrkan oavsett storlek och verksamhet. Dokumentets primära målgrupp är mindre och medelstora församlingar och samfälligheter. Detta innebär att information som endast ska lämnas av större församlingar och samfälligheter presenteras i *bilaga 1 och 2*.

Måste alla upprätta en årsredovisning och följa denna branschanpassning?

Svenska kyrkan har frivilligt valt att höja ambitionen inom redovisningsområdet. Det är viktigt att alla församlingar och samfälligheter redovisar på ett enhetligt sätt, oavsett storlek, för att öka jämförbarheten och tillgodose det omfattande intressentperspektiv som finns från medlemmar och allmänheten i övrigt. Kriterierna för vilka organisationer som enligt lag ska upprätta en årsredovisning finns i årsredovisningslagen och bokföringslagen. Enligt dessa lagar är inte alla församlingar och samfälligheter skyldiga att upprätta en årsredovisning. Mot bakgrund av detta finns det därför krav i kyrkoordningen (KO 47:9) som innebär att alla församlingar och samfälligheter, oavsett storlek, är skyldiga att upprätta en årsredovisning.

Enligt Bokföringsnämndens allmänna råd om årsbokslut och årsredovisning (BFNAR 2002:6) ska alla organisationer som frivilligt väljer att upprätta en årsredovisning fullt ut följa lagens krav. De lagrum och rekommendationer som ska följas måste dock anpassas till Svenska kyrkans särskilda verksamhet. Den anpassning av årsredovisningen till Svenska kyrkans verksamhet som presenteras i denna publikation ska följas av alla församlingar och samfälligheter.

Ytterligare skäl att tillämpa denna branschanpassning är att den ekonomiska statistik som Svenska kyrkans nationella nivå samlar in varje år är utformad i enlighet med de mallar som presenteras i detta dokument.

Vad menas med större församlingar och samfälligheter?

De församlingar och samfälligheter som klassificeras som större företag behöver lämna fler uppgifter i årsredovisningen än de mindre och medelstora. Definitionen av större företag finns i årsredovisningslagen (ÅRL 1:3). Där framgår att större församlingar och samfälligheter är de som vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppfyller *mer än ett* av följande villkor:

- medelantalet anställda har uppgått till mer än 50
- balansomslutningen har uppgått till mer än 25 miljoner kronor
- nettoomsättningen har uppgått till mer än 50 miljoner kronor

Vid bedömning av kriteriet om redovisad nettoomsättning ska intäkter i form av bidrag, gåvor och medlemsavgifter läggas till (ÅRL 1:3).

Större församlingar och samfälligheter ska bl.a. upprätta en kassaflödesanalys (se *bilaga 1*). Det finns även vissa tilläggsupplysningar som endast måste lämnas av de större enheterna.

Dokumentets disposition

Detta dokument är indelat i kapital. I kapitel 2 ges en allmän beskrivning av årsredovisningen. I kapitel 3 redogörs för hur förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning och tilläggsupplysningar ska utformas.

Nyheter i 2009 års branschanpassning

Branschanpassningen uppdateras årligen för att fånga upp ändringar i lagstiftning eller för att på annat sätt förbättra innehållet i församlingarnas och samfälligheternas årsredovisningar.

Bokföringsnämnden (BFN) har under året riktat sina resurser på utvecklingen av K2-projektet avseende mindre aktiebolag. Ett liknande projekt med inriktning på ideella organisationer ska genomföras. Detta arbete har dock ännu inte lett till någon rekommendation utfärdats. Sammantaget innebär detta att inga redovisningsförändringar har införts som rör Svenska kyrkan.

Branschanpassningen har genomgått vissa förändringar. De mest väsentliga förändringar under året är att:

- Dokumentet har genomgått en rad redaktionella ändringar
- Ny rad om Personal under 3.1 Förvaltningsberättelsen/Information om verksamheten
- Not 4, tilläggsupplysningar som rör gåvor och ändamålsbestämda gåvor har förändrats för att skapa en tydligare information
- Övriga noter som har mer omfattande ändringar är not 10, 11, 12 och 14
- Noter som endast behöver redovisas av större företag är not 16, 21 och 25
- Ny bilaga 2, om inrapportering till Bolagsverket, gäller större församlingar och samfälligheter

Notera att förändringar i branschanpassningen är markerade med streck i kanten.

2 Årsredovisningen

I detta avsnitt redogörs för regelverket och formalia i och kring årsredovisningen för Svenska kyrkans församlingar och samfälligheter.

2.1 Regelverket

Lagstiftning och kyrkoordningen

Svenska kyrkans församlingar och samfälligheter ska följa bokföringslagens (1999:1078) och årsredovisningslagens (1995:1554) bestämmelser. Det innebär att Svenska kyrkan tillämpar samma redovisningsregler som flertalet övriga organisationer och företag i Sverige.

Utöver lag tillkommer för församlingar och samfälligheter särskilda inomkyrkliga bestämmelser om ekonomisk redovisning. Stadgandet i kyrkoordningen utgör kompletteringar till lagstiftning och innebär bl.a. en skyldighet för alla församlingar och samfälligheter att upprätta årsredovisning oavsett storlek (KO 47:9).

Allmänna råd och god redovisningssed i övrigt

Årsredovisningen ska upprättas i enlighet med god redovisningssed (ÅRL 2:2). BFN har enligt bokföringslagen ansvaret för att utveckla denna sed. Detta sker genom att de utfärdar allmänna råd och rekommendationer. BFNs tolkning av god redovisningssed har stor inverkan på den kyrkliga redovisningen.¹ Vid sidan av BFN finns även föreningen FAR SRS som utfärdar olika typer av redovisningsrelaterade rekommendationer.

Svenska kyrkans redovisningskommitté (KRED) beskriver den goda redovisningsseden ur ett kyrkligt perspektiv. KRED har till syfte att informera om tillämpningen av god redovisningssed inom Svenska kyrkan. Kommitténs verksamhetsområde är redovisningsfrågor som är av allmänt intresse för Svenska kyrkan och dess organisatoriska delar. Målsättningen är en enhetlig redovisning som beaktar ett brett intressentperspektiv. För att uppnå målsättningen samverkar kommittén med normgivare inom redovisningsområdet. Information från KRED samt annan information med koppling till redovisningsområdet finns tillgänglig på webbplatsen www.forsamlingsforbundet.se

2.2 Årsredovisningens syfte och målgrupp

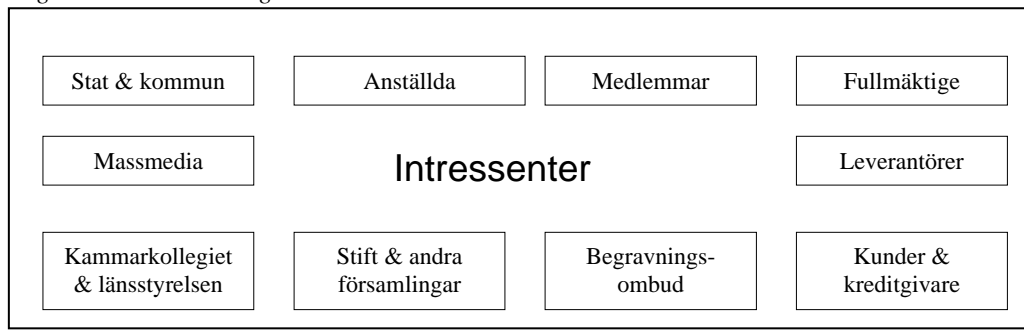
Syftet med en årsredovisning är att ge en rättvisande bild av organisationens resultat och ställning. Med detta förstås att intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder ska beskrivas så att läsaren får en god uppfattning om det gångna årets ekonomiska utfall, men även om de ekonomiska förutsättningarna för framtiden.

Årsredovisningen vänder sig till olika målgrupper. I figuren nedan ges exempel på årsredovisningens olika målgrupper. Eftersom olika intressenter har olika kunskap

¹ Svenska kyrkan kan hämta vägledning i Rådet för finansiell rapporterings rekommendationer i de fall BFN inte uttalat sig om det aktuella redovisningsområdet.

om Svenska kyrkan är det viktigt att informationen presenteras på ett sådant sätt att så många som möjligt kan tillgodogöra sig innehållet i årsredovisningen. Årsredovisningen har en viktig roll att bidra till att intressenter kan få information om hur kyrkoavgiften och andra medel används i verksamheten.

Figur 1: Årsredovisningens intressenter

2.3 Årsredovisningens delar

Årsredovisningens form och innehåll regleras i årsredovisningslagen (ÅRL). Årsredovisningen består av:

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- tilläggsupplysningar/noter

För större församlingar och samfälligheter tillkommer kassaflödesanalys (se *bilaga 1*).

I enlighet med svensk praxis bör årsredovisningens delar komma i samma ordning som ovan. Därutöver ska årsredovisningen även innefatta revisionsberättelse.

Enligt årsredovisningslagen ska årsredovisningen vara överskådlig. Exempelvis bör posterna i resultaträkning och balansräkning avrundas till tusentals kronor så att läsaren lätt ska kunna se trender i materialet. Ett annat exempel på överskådlighet är att årsredovisningen inte ska innehålla allt för mycket ”bra att ha”-information. Det väsentliga ska framgå. I normalfallet bör därför inte mer information lämnas än vad som framgår av denna branschpassning.

Det är även lämpligt att årsredovisningen innehåller en innehållsförteckning samt att församlingens/samfällighetens namn och organisationsnummer framgår i sidhuvudet på samtliga sidor i årsredovisningen.

2.4 Upprättande och undertecknande

Det är kyrkorådet/kyrkonämnden som upprättar årsredovisningen. Årsredovisningen är kyrkorådets/kyrkonämndens ekonomiska beskrivning över det gångna året där de informerar fullmäktige och övriga intressenter om hur ekonomin har utvecklats under året och hur förvaltningen har skötts.

Det är därför nödvändigt att kyrkorådet/kyrkonämnden aktivt deltar i arbetet med att upprätta förvaltningsberättelsen som, tillsammans med övrig ekonomisk information, ska ge en så rättvisande och allsidig bild som möjligt av verksamheten. Upprättandet av resultat- och balansräkning med tillhörande tilläggsupplysningar görs lämpligen av kamreren eller motsvarande.

Årsredovisningen ska överlämnas till revisorerna senast fyra månader efter räkenskapsårets utgång (ÅRL 8:2). Årsredovisningen ska därmed vara färdigbehandlad och undertecknad² av kyrkorådet/kyrkonämnden senast 30 april året efter räkenskapsåret. Uppgift ska lämnas om vilken dag årsredovisningen undertecknades (ÅRL 2:7).

Samtliga ordinarie kyrkoråds-/kyrkonämndsledamöter ska underteckna årsredovisningen oavsett om de är närvarande vid sammanträdet när årsredovisningen behandlas eller inte. En ledamot kan inte vägra att underteckna årsredovisningen. Ledamöter som ifrågasätter årsredovisningens riktighet har istället möjlighet att anmäla en avvikande mening. Utnyttjandet av denna rättighet ska ses som en extraordinär åtgärd. Den avvikande meningen utgör en del av årsredovisningsdokumentet (ÅRL 2:7).

Årsredovisning för år 2009 kommer att upprättas under 2010. Det innebär att det är det nyvalda kyrkorådet som upprättar och undertecknar årsredovisningen trots att de inte varit valda för den period som årsredovisningen avser.

2.5 Fastställande

Fullmäktige är det organ som fastställer årsredovisningen (KO 3:6). Detta ska ske senast 30 juni året efter räkenskapsåret (ÅRL 8:3). Fullmäktige beslutar även om ansvarsfrihet för kyrkoråd, kyrkonämnd och övriga eventuella nämnder förutom valnämnden (KO 3:6). På fullmäktiges sammanträde är en god ordning att ärendena föredras i nedan angiven ordning:

1. Behandling av verksamhetsuppföljningen
2. Kyrkorådet/kyrkonämndens genomgång av årsredovisningen
3. Uppläsning av revisionsberättelsen
4. Fastställelse av årsredovisningens resultat- och balansräkning
5. Beslut om ansvarsfrihet

Årsredovisningen för 2009 kommer att fastställas av det nyvalda kyrkofullmäktige under 2010. Frågan om ansvarsfrihet gäller dock det kyrkoråd/kyrkonämnd som varit valt för 2009.

2.6 Publicering av årsredovisningen

När årsredovisningen publiceras ska det göras i den form och med det innehåll som legat till grund för revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen ska alltid bifogas till årsredovisningen.

² Enligt lag är det numera möjligt att upprätta en elektronisk årsredovisning. I de fall årsredovisningen upprättas i elektronisk form ska den undertecknas med en avancerad elektronisk signatur.

För församlingar som åläggs inrapportera årsredovisningen till Bolagsverket återfinns en mer utförlig beskrivning av tips och rekommendationer knutna till årsredovisningens offentlighöörande i *bilaga 2*.

2.7 Revision

Enligt revisionslagen ska revisorerna granska årsredovisning och bokföring samt styrelsens förvaltning. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god revisionsred kräver. Enligt kyrkoordningen ska revisorerna granska om församlingens och samfällighetens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Revisorerna ska vidare granska att kyrkoordningens regler om målsatt kapital (KO 47:5) har iakttagits. Revisorerna ska ges tillfälle att genomföra granskningen i den omfattning som de anser vara nödvändig.

Revisorerna ska lämna sin revisionsberättelse till fullmäktige. Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med årsredovisningslagen. Revisionsberättelsen ska även innehålla ett uttalande angående ansvarsfrihet för kyrkoråd/kyrkonämnd samt övriga nämnder. Om revisorerna vid granskningen har funnit att en ledamot i kyrkoråd, kyrkonämnd eller annan nämnd företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet, ska detta anges i revisionsberättelsen (revisionslagen (1999:1079)). Revisorerna ska på årsredovisningen teckna en hänvisning till revisionsberättelsen.

Vid sidan av revisionsberättelsen är det vanligt att revisorerna lämnar en revisionsrapport till kyrkorådet/kyrkonämnden där de presenterar olika typer av iakttagelser de gjort i samband med revisionen.

Kollektgranskning

Revisorerna har även uppdrag att utföra en särskild granskning av hanteringen av kollekt. Utfallet av denna granskning ska rapporteras till domkapitlet (KO 43:10), senast den 30 april.

2.8 Verksamhetsuppföljning

Årsredovisningens innehåll regleras i lag och syftar primärt till att ge information till organisationens olika externa intressenter.

Inom Svenska kyrkan finns behov av mer verksamhetsnära och detaljerad information än vad som framgår av årsredovisningen. Genom kyrkoordningens krav på att församlingar och samfälligheter i budgeten ska upprätta en plan för verksamhet och ekonomi förutsätts även att planen följs upp, det vill säga att det sker en verksamhetsuppföljning. Den verksamhetsplanering som kommer till uttryck i budgeten och den uppföljning som sker under och efter budgetårets utgång, utgör kärnan i Svenska kyrkans verksamhetsstyrning. Verksamhetsuppföljningen är således ett självständigt dokument, vid sidan av årsredovisningen, med syfte att utvärdera det gångna året utifrån de intentioner som funnits i budgeten. KRED har i januari 2001 utgivit skriften KRED informerar: *Årsredovisning och verksamhetsuppföljning* där innehållen i de två dokumenten beskrivs.

2.9 Deklaration och ekonomisk redogörelse

De två sista stegen i den ekonomiska uppföljningen av föregående räkenskapsår är deklARATION samt inrapportering av ekonomisk redogörelse.

Deklarationsblanketten för Tax 2010 (inkomstår 2009) kommer att ha en delvis ny utformning.

Den ekonomiska redogörelsen innebär att Kyrkostyrelsen årligen, med hjälp av Statistiska Centralbyrån (SCB), elektroniskt samlar in ekonomisk information från samtliga ekonomiska enheter. Det övergripande syftet är att kartlägga och få en helhetsbild av Svenska kyrkans totala ekonomi. Resultatet redovisas dels i skriften Nyckeln till Svenska kyrkan och dels i tabellform där även olika nyckeltal presenteras.

Formuläret för ekonomisk redogörelse är anpassat till branschanpassningen, Kyrk-BAS 2006 samt Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader 2008.

En god ordning är att en reviderad årsredovisning finns klar innan deklARATION/ekonomisk redogörelse lämnas. Detta för att säkerställa att samtliga räkenskapsuppgifter är korrekta och i överensstämmelse med årsredovisningen.

Den ekonomiska statistiken ska lämnas senast senast den 30 april och deklARATIONEN ska lämnas senast den 3 maj.

3 Branschanpassning av årsredovisningen

I detta avsnitt redogörs för innehållet i förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning och tilläggsupplysningar/noter.

3.1 Förvaltningsberättelsen

Förvaltningsberättelsen avges av kyrkorådet/kyrkonämnden och ska utformas så att den kompletterar informationen i resultaträkning, balansräkning och i noter. Målet är att den ska spegla församlingens/samfällighetens verkliga förhållanden och tillsammans med övrig information i årsredovisningen ge en så rättvisande och allsidig bild som möjligt. Nedan beskrivs de områden som ska behandlas i förvaltningsberättelsen.

Information om verksamheten

Här ska upplysningar lämnas om verksamheten och dess inriktning och förutsättningar samt om väsentliga förändringar i dessa avseenden.

Församlingens/samfällighetens organisationsnummer ska anges i förvaltningsberättelsen.

I punkterna nedan ges exempel på uppgifter som ska finnas med.

- **Organisationsnummer:** Organisationsnummer alltid framgå – även för de församlingar som ingår i en samfällighet.
- **Uppgift och verksamhet:** Beskrivning av församlingens/samfällighetens huvuduppgifter samt verksamhetens inriktning och förutsättningar.
- **Den kyrkliga indelningen:** Beskrivning av t.ex. rollfördelning samfällighet kontra församling.

- **Beslutsorganisation:** I församlingar beskrivs kyrkorådets arbetssätt och arbetsfördelning med eventuella nämnder. I samfälligheter beskrivs både kyrkonämndens och kyrkorådets arbetssätt samt arbetsfördelning med eventuella nämnder.
- **Personal:** Personalfrågor är ett exempel på icke-finansiella upplysningar som kan vara nödvändig för att förstå verksamhetens utveckling och ställning. Exempel på information om personal framgår nedan.

Exempel på information om personal

Församlingen tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Det innebär att samtliga anställda omfattas av olika typer av försäkringar bl.a. tjänstepensionsförsäkring, sjukförsäkring och arbetsskade- och olycksfallsförsäkring. Vid sidan av detta finns även ett omställningsavtal som träder in vid arbetsbrist och ett utvecklingsavtal som innebär rätt till fortbildning mm. Församlingen har även upprättat olika typer av policys för t.ex. jämställdhet.

Resultat och ställning

För att ge en god inblick i församlingen/samfälligheten och dess ekonomiska utveckling ska ledningen kommentera resultat och ställning. I kommentarerna om resultatet bör uppgift lämnas om hur årets resultat överensstämmer med det budgeterade och väsentliga avvikelser kommenteras. Exempelvis ska större avvikelser mellan budgeterade och faktiska kostnader för fastighetsunderhåll, personalkostnader etc. kommenteras. Även avvikelser mot ett eventuellt åtgärdsprogram, med syfte att uppnå målsatt kapital, bör kortfattat kommenteras.

Målsatt kapital

Kyrkoordningen innehåller regler om målsatt kapital (KO 47:5). Uppgift ska lämnas om fastställt mål för det egna kapitalets storlek och hur målet förhåller sig till eget kapital. Se exempel nedan.

Exempel

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalets storlek uppgår till xx tkr (yy tkr). Eget kapital överstiger fastställt målsatt kapital med xx tkr (yy tkr).

I de fall församlingens/samfällighetens egna kapital understiger målsatt kapital ska uppgift lämnas om att fullmäktige har fastställt ett åtgärdsprogram (KO 47:5). Åtgärdsprogrammet ska även innehålla en tidsplan. Se exempel nedan.

Exempel

Målsatt kapital

Församlingens mål för det egna kapitalet uppgår till xx tkr (yy tkr). Eget kapital understiger fastställt målsatt kapital med xx tkr (yy tkr). Fullmäktige har därför fastställt ett åtgärdsprogram som syftar till att målet ska vara uppnått 20XX.

Flerårsöversikt

Beskrivningen över resultat och ställning ska även innehålla en ekonomisk flerårsöversikt. Följande exempel beskriver den information som ska ingå i den ekonomiska flerårsöversikten.

Uppgiften om kyrkoavgift och slutavräkning i kronor kan hämtas från respektive års redovisningsräkning. Redovisningsräkningarna finns i Kyrkans kollekt- och betalssystem (KOB).

Exempel: Flerårsöversikt					
Allmänna förutsättningar					
	2009	2008	2007	2006	2005
Tillhöriga per den 31 december (antal)	9.286	9.364	9.335	9.302	9.320
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna, %)	89,7	90,1	90,0	89,8	89,9
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavg. (%)	1,20	1,20	1,20	1,20	1,50
Begravningsavgift (%)	0,20	0,23	0,23	0,23	0,23
Medelantalet anställda	18	18	17	18	18
Intäkts- och kostnadsanalys (tkr)					
	2009	2008	2007	2006	2005
Verksamhetens intäkter	13 796	13 329	13 601	13 078	12 575
Verksamhetens kostnader	- 13 728	- 13 200	- 12 900	- 12 300	- 12 198
Förändring av ändamålsbestämda medel	-50	60	60	-	-
Eliminering av begravningsverksamhetens resultat	100	- 96	115	7	-50
<i>Verksamhetens resultat</i>	<i>118</i>	<i>93</i>	<i>816</i>	<i>785</i>	<i>327</i>
Resultat från finansiella investeringar	76	210	110	30	21
Skatt på näringsverksamhet	-	-	-	-	-
<i>Årets resultat</i>	<i>194</i>	<i>303</i>	<i>926</i>	<i>815</i>	<i>348</i>
Kyrkoavgift exkl. begravnings- och stiftsavg. (tkr)	9 105	8 753	9 017	8 667	8 219
- varav slutavräkning (tkr)	586	- 314	123	- 258	179
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	61,0	59,0	55,0	61,0	62,0
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	11,3	10,0	11,7	11,3	11,0
Ekonomisk ställning					
	2009	2008	2007	2006	2005
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	20 000	20 000	20 000	-	-
Eget kapital (tkr)	15 374	15 180	14 877	13 951	13 136
Soliditet (%)	94,8	95,3	94,4	89,1	85,2
Värdesäkring av eget kapital (%)	1,3	2,0	6,6	6,2	3,0
<i>Definitioner</i>					
Kyrko- och begravningsavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.					
Eliminering av begravningsverksamhetens resultat - För specifikation se not 1.					
Varav slutavräkning - För förklaring se redovisningsprinciper.					
Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.					
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.					
Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).					
Värdesäkring av eget kapital (%) - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.					

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Bedömning av vad som är ”väsentlig händelse” görs i huvudsak utifrån händelsernas betydelse för församlingens/samfällighetens ekonomiska resultat och ställning. Det behöver dock inte vara fråga om direkta ekonomiska konsekvenser för att upplysning ska vara motiverad. Beskrivning av väsentliga händelser är t.ex.:

- Indelningsändringar.
- Större verksamhetsförändringar (nya verksamheter, nedläggning av verksamheter).
- Större genomförda eller beslutade organisationsförändringar.
- Större genomförda eller beslutade investeringar eller försäljningar.
- Större gåvor och bidrag.
- Andra viktiga händelser som intressenterna bör få kännedom om.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Det är viktigt att årsredovisningen är så aktuell som möjligt när den fastställs. Därför finns krav på att även väsentliga händelser som inträffar efter

räkenskapsårets utgång ska beskrivas. Vad som är väsentliga händelser beskrivs i stycket ovan.

Finansiella instrument

Enligt Kyrkoordningen (KO 47:2) ska fullmäktige utfärda bestämmelser om hur församlingens medel ska förvaltas i ett så kallat medelsförvaltningsreglemente. Om det är väsentligt för bedömningen av ställning och resultat ska förvaltningsberättelsen innehålla information om medelsförvaltningsreglementet och om mål och tillämpade principer för finansiell riskstyrning samt exponering för pris- och kreditrisker. Med *prisrisk* avses risken att finansiella instrumentet varierar på grund av förändringar i marknaden. *Kreditrisk*, vilket även benämns motpartsrisk, är risken att en part i transaktionen inte kan fullgöra sin förpliktelse, vilket leder till förlust för den andre parten.

Exempel

Finansiella instrument

Församlingen gör regelbundet en översyn av sina riktlinjer för finansiella instrument. Församlingens riktlinjer för kapitalförvaltningen regleras i ett av kyrkofullmäktige fastställt medelsförvaltningsreglemente. Gällande reglemente antogs under år XX och innehåller bland annat etiska kriterier för placeringsval, avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning. Vid utgången av 2009 hade församlingens långfristiga värdepappersinnehav ett marknadsvärde om xx tkr (yy) och marknadsvärdet på de kortfristiga placeringarna uppgick till xx tkr (yy), totalt xx tkr (yy).

Framtida utveckling

Information ska lämnas om vad som är känt om framtiden samt om förväntningar baserade på kända förhållanden. Informationen ska inkludera en beskrivning av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som församlingen/samfälligheten står inför (ÅRL 6:1).

Ett exempel på information som, vid tiden för upprättandet av årsredovisningen, är känd är den huvudsakliga intäkten, kyrko- och begravningsavgiften, samt den ekonomiska utjämnningen för kommande år. Dessa uppgifter ska därför lämnas under denna rubrik. Exempel på väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer kan vara stora framtida kostnader enligt upprättade vård- och underhållsplaner eller minskande framtida intäkter på grund av en negativ utveckling av skatteunderlaget.

Nedan följer ett exempel. Uppgifterna bör vid behov kommenteras av kyrkorådet/kyrkonämnden och kompletteras med övrig information enligt ovan.

Exempel

	2010 (tkr)	Förändring jämfört med 2009 (%)
Kyrkoavgift	xx	xx
Begravningsavgift	xx	xx
Ekonomisk utjämnning	xx	xx
	xx	xx

Miljöinformation (BFN U 98:2 & Red R1)

Information ska lämnas om verksamhet som påverkar den yttre miljön om:

- verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöbalken, eller
- verksamheten utgör en väsentlig del av församlingens/samfällighetens totala verksamhet.

Krematorieverksamheten är ett av de ytterst få exempel på sådana verksamheter inom Svenska kyrkan. De församlingar/samfälligheter som inte har krematorieverksamhet eller annan starkt miljöpåverkande verksamhet ska ange detta (se exempel nedan).

Exempel: Församling med krematorium

Miljöinformation

Församlingen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Tillståndet avser krematorieverksamhet. Den tillståndspliktiga verksamheten motsvarar xx % (yy) av församlingens intäkter. Verksamheten påverkar miljön genom utsläpp av rökgaser och stoft i luften. Under år 20XX kommer tillståndet att behöva förnyas eftersom rökgasrening installeras.

Exempel: Församling utan anmälningspliktig eller tillståndspliktig verksamhet

Miljöinformation

Församlingen bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

I bokföringsnämndens uttalande (BFN U 98:2) *Miljöinformation i förvaltningsberättelsen* finns ytterligare information om hur miljöinformationen kan redovisas.

Kollekter

Kollekter är viktiga för Svenska kyrkans verksamhet. Därför ska uppgift lämnas om upptagna kollekt fördelat enligt nedan.

Exempel

Kollekter (tkr)	2009	2008	2007	2006	2005
Förmedlade rikskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Förmedlade stiftskollekter	xx	xx	xx	xx	xx
Förmedlade församlingsskollekt	xx	xx	xx	xx	xx
Församlingsskollekt till egen verksamhet	xx	xx	xx	xx	xx
Summa kollekt	xx	xx	xx	xx	xx

En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/hela stiftet. Kollektändamål och dagar fastställs av Kyrkostyrelsen respektive Domkapitlet. Församlingsskollekt beslutas i församlingen. En förmedlad församlingsskollekt tas upp till förmån för en annan juridisk person. Förmedlade kollekt tas inte upp i församlingens/samfällighetens resultaträkning.

Förvaltade stiftelser

Församlingen/samfälligheten ska lämna uppgifter om förvaltade stiftelser. Uppgifterna ska avse antalet stiftelser och stiftelsernas totala egna kapital vid räkenskapsårets *utgång* för innevarande och föregående år.

Exempel

Förvaltade stiftelser

Församlingen förvaltar x (y) stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om x tkr (y tkr).

3.2 Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2009	2008	BAS-konto enligt Kyrk-BAS 2006
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift		xx	xx	3110
Begravningsavgift	1	xx	xx	3120
Ekonomisk utjämning	2	xx	xx	3130
Utdelning från prästlönetillgångar	3	xx	xx	3140
Erhållna gåvor och bidrag	4	xx	xx	32xx
Övriga verksamhetsintäkter		xx	xx	3400-3999
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete		xx	xx	49xx
Summa verksamhetens intäkter		xx	xx	
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		xx	xx	4000-4699
Övriga externa kostnader	5,6	xx	xx	5000-6999
Personalkostnader	7	xx	xx	7000-7699
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		xx	xx	7700-7899
Övriga verksamhetskostnader		xx	xx	7970-7979
Summa verksamhetens kostnader		xx	xx	
Förändring av ändamålsbestämda medel	4	xx	xx	7980-89
Eliminering av begravningsverksamhetens resultat	1	xx	xx	7990
Verksamhetens resultat		xx	xx	
Resultat från finansiella investeringar	8			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		xx	xx	82xx
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		xx	xx	83xx
Räntekostnader och liknande resultatposter		xx	xx	84xx
Resultat efter finansiella poster		xx	xx	
Skattemässiga bokslutsdispositioner	9	xx	xx	881x
Skatt på näringsverksamhet		xx	xx	8910
ÅRETS RESULTAT		X	X	8999

3.3 Balansräkning

TILLGÅNGAR, tkr	Not	2009-12-31	2008-12-31	BAS-konto Enligt Kyrk-BAS 2006
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar				
Byggnader och mark	10	xx	xx	1100-1179, 1190-1199
Inventarier, verktyg och installationer	11	xx	xx	1200-1279, 1290-1299
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	xx	xx	1180-1189, 1280-1289
		xx	xx	
Finansiella anläggningstillgångar				
Långfristiga värdepappersinnehav	13,14	xx	xx	1300-1379
Långfristiga fordringar	15	xx	xx	1380-1389
		xx	xx	
Summa anläggningstillgångar		xx	xx	
Omsättningstillgångar				
Varulager		xx	xx	14xx
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar		xx	xx	15xx
Fordran på begravningsverksamheten	1	xx	xx	1670
Övriga fordringar		xx	xx	1600-1669, 1680-1699
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	xx	xx	17xx
		xx	xx	
Kortfristiga placeringar	14	xx	xx	18xx
Kassa och bank	17	xx	xx	19xx
		xx	xx	
Summa omsättningstillgångar		xx	xx	
Summa tillgångar		xx	xx	

Balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER, tkr	Not	2009-12-31	2008-12-31	BAS-konto Enligt Kyrk-BAS 2006
Eget kapital	18			
Balanserat resultat		XX	XX	2067
Församlingskyrkas fastighetsfond	19	XX	XX	2064
Årets resultat		XX	XX	2069
Summa eget kapital		XX	XX	
Obeskattade reserver	20	XX	XX	2100-2189
Ändamålsbestämda medel	4	XX	XX	2190-2199
Avsättningar	21	XX	XX	22xx
Långfristiga skulder	22			
Skulder till kreditinstitut		XX	XX	2300-2329, 2350-2359
Checkräkningskredit	23	XX	XX	2330-2349
Gravskötselskuld	24	XX	XX	238x
Övriga skulder		XX	XX	239x
Summa långfristiga skulder		XX	XX	
Kortfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut		XX	XX	2400-2419
Skuld till begravningsverksamheten	1	XX	XX	2880
Leverantörsskulder		XX	XX	244x
Gravskötselskuld	24	XX	XX	248x
Skatteskulder		XX	XX	25xx
Övriga skulder		XX	XX	242x, 249x, 26xx-2869, 289x
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	XX	XX	29xx
Summa kortfristiga skulder		XX	XX	
Summa eget kapital och skulder		XX	XX	
Ställda säkerheter	26	XX	XX	
Ansvarsförbindelser	27	XX	XX	

3.4 Tilläggsupplysningar

Tilläggsupplysningar i årsredovisningen syftar till att skapa en tydlig och korrekt bild av det ekonomiska resultatet och ställningen. I vissa fall utgör tilläggsupplysningen en *specifikation* av en resultat- eller balanspost, och i andra fall ger den *kompletterande information*. Tilläggsupplysningarna ska presenteras som noter till resultat- och balansräkning. Noterna ska innehålla jämförelsetal med föregående räkenskapsår. De noter som anges i denna branschpassning är obligatoriska enligt god redovisningssed. Om det som behandlas i en not saknas i församlingen ska noten utelämnas.

Nedan följer kommentarer till tilläggsupplysningarna. De färgade fälten innehåller exempel på tilläggsupplysningar.

Jämförelsestörande poster

En jämförelsestörande post är en intäkt eller kostnad som är av *väsentligt* belopp och av *engångskaraktär*. Sådana poster är viktiga att uppmärksamma när periodens resultat jämförs med andra perioder. Generellt sätt bör man applicera en restriktiv inställning till att rubricera vissa intäkter och kostnader extraordinära poster och dessa innefattar allmänt poster som ligger utanför den egentliga verksamheten. Exempel på händelser och transaktioner vilkas resultat effekter kan vara viktiga att uppmärksamma är nedskrivningar, försäljning av betydande anläggningstillgångar, förändringar i uppskattningar/bedömningar och rättelse av fel i tidigare års räkenskaper. Jämförelsestörande poster kan förekomma bland alla poster i resultaträkningen. Återkommande stora avvikelser är inte en jämförelsestörande post utan avvikelserna bör kommenteras under *Resultat och ställning*.

Upplysningar om jämförelsestörande poster ska lämnas i not till berörd rad i resultaträkningen. Om raden redan har en obligatorisk not ska informationen infogas och lämnas i denna not. Detta innebär t.ex. att avgångsvederlag ska beskrivas i personalnoten. Nedan ges exempel på not om raden saknar obligatorisk not.

Not 7 Personal

Not 7 Personal	2009	2008
Avgångsvederlag	xx	xx
	xx	xx

Not x Övriga verksamhetskostnader

Jämförelsestörande poster	2009	2008
Realisationsförlust vid försäljning av prästgård	xx	xx
	xx	xx

Redovisningsprinciper (ÅRL 5:2)

Som inledning till tilläggsupplysningarna ska församlingens redovisningsprinciper anges. Uppgifterna ska beskriva de tillämpade principerna vid värdering av tillgångar, ändamålsbestämda medel, avsättningar och skulder. Nedan ges först ett exempel med de vanligast förekommande principerna och därefter följer exempel på principer som kan vara tillämpliga i vissa församlingar. Om församlingen har andra poster än de som ingår i exemplen ska även redovisningsprinciperna för dessa poster anges.

Redovisningsprinciper

Grunder för upprättande

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Årsredovisning

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1999:728) och Bokföringsnämndens (BFN) allmänna råd. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Värderingsgrund

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Belopp

Samtliga belopp är angivna i tusentals kr (tkr) om inget annat anges. Beloppen inom parentes anger föregående års värden.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. Staten svarar för uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet erhålls en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten. Begravningsavgiften intäktsredovisas på motsvarande sätt.

Erhållna gåvor

Erhållna gåvor redovisas enligt BFNAR 2002:10, Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund, vilket innebär att de intäktsredovisas i den period de har mottagits. Intäkten motsvarar tillgångens anskaffningsvärde.

För ändamålsbestämda gåvor tillämpas KRED:s rekommendation Redovisning av ändamålsbestämda gåvor, vilket innebär att under året erhållna men ej förbrukade gåvor, tillsammans med under året förbrukade gåvor erhållna under tidigare år, redovisas i resultaträkningen på raden Förändring av ändamålsbestämda medel. Se vidare under rubriken Ändamålsbestämda medel.

En ändamålsbestämd gåva innehåller ett av givaren, i samband med överlämnandet av gåvan, angivet villkor för användningen, vilket innebär att den har ett rättsligt skydd och inte får användas till annat ändamål.

Erhållna bidrag

Erhållna bidrag redovisas enligt BFNAR 2002:11, Redovisning av bidrag av likvida medel till ideella föreningar och registrerade trossamfund från offentligrättsliga organ, vilket innebär att intäkten ställs mot den kostnad bidraget är avsett att täcka.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Till anskaffningsvärdet räknas även in kostnader som är direkt hänförliga till förvärvet. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt genom linjär avskrivning över den bedömda nyttjandeperioden. Mark, utöver kyrkogårdsmark, skrivs inte av, då nyttjandeperioden är obegränsad. Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år
Markanläggning	X-Y år
Byggnader	X-Y år
Bilar	X-Y år
Datautrustning	X-Y år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	X-Y år

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Statliga stöd

Statligt stöd som avser förvärv av anläggningstillgång och omsättningstillgång redovisas enligt BFN R 5, Redovisning av statliga stöd, vilket innebär att de reducerar tillgångens anskaffningsvärde. Tillgången redovisas följaktligen till nettoanskaffningsvärde, vilket även utgör grund för beräkning av avskrivningarnas storlek.

Finansiella instrument

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar i form av aktier, obligationer och andra långfristiga värdepappersinnehav redovisas till anskaffningsvärdet minskat med eventuell nedskrivning.

Vid varje balansdag sker en prövning av anläggningstillgångens värde och den skrivs ned ifall den bedöms ha ett lägre värde än bokfört värde. Om det inte längre finns skäl för nedskrivningen återförs den. Nedskrivningen och återföringen redovisas i resultaträkningen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde, det vill säga marknadsvärdet. Denna typ av värdering får dock inte ske i de fall en sådan värdering skulle ge ett icke tillförlitligt värde på den kortfristiga placeringen.

Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel redovisas enligt KREDs rekommendation, Redovisning av ändamålsbestämda gåvor.

Enligt BFNAR 2002:10, Redovisning av gåvor i ideella föreningar och registrerade trossamfund, ska ej förbrukade ändamålsbestämda medel ingå i årets resultat och eget kapital. Svenska kyrkan finner det dock angeläget att gentemot givare och andra intressenter tydligt visa att erhållna medel hålls åtskilda från övriga medel och inte är möjliga att använda för andra ändamål. För att uppnå detta görs en avvikelse från BFNAR 2002:10 som består i att ej förbrukade ändamålsbestämda medel redovisas i särskild post i balansräkningen mellan eget kapital och avsättningar och att förändringen av denna post redovisas i resultaträkningen. Anpassningen av uppställningsformen för balans- och resultaträkningen har skett med stöd i Årsredovisningslagens 2 kap. 3 § och 3 kap. 4 § 3 st.

Genom den tillämpade redovisningsprincipen anser Svenska kyrkan att arten av ej förbrukade ändamålsbestämda medel tydligare markeras och att redovisningen av förändringen av ej förbrukade ändamålsbestämda medel i resultaträkningen ger bättre information till en läsare än om BFNAR 2002:10 tillämpas.

Redovisningsprinciper tillämpliga i vissa fall

Nedanstående redovisningsprinciper ska tas med endast ifall de är tillämpliga för verksamheten.

Omräkning av utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs, vilket är växelkursen på balansdagen.

Leasing

Leasingavgifter redovisas som en kostnad i resultaträkningen och fördelas linjärt över leasingperioden. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Skatt

Inkomstskatt är skatt som grundas på näringsverksamhetens skattepliktiga resultat. Aktuell skatt redovisas som intäkt eller kostnad och inkluderas i årets resultat.

Intresseföretag

Med intresseföretag avses de företag, där ägarföretaget direkt eller indirekt innehar mer än 20 procent av rösterna. Andelar i intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden, vilket innebär att andelarna redovisas till anskaffningsvärde. I resultaträkningen ingår som intäkt från intresseföretaget endast erhållen utdelning till den del denna hänför sig till vad som intjänats efter anskaffningstillfället.

Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först-in-först-ut-principen. Nettoförsäljningsvärdet är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Ansvarsförbindelser

En ansvarsförbindelse redovisas när det finns:

- ett *befintligt* åtagande som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller att åtagandets storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet, eller
- när det finns ett *möjligt* åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar församlingens in- och utbetalningar hänförliga till den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten under en period. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod, vilket innebär att nettoresultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar under perioden samt för eventuella intäkter och kostnader, där kassaflödeseffekt hänförs till investerings- eller finansieringsverksamheten.

Not 1 Begravningsverksamhet (Begravningslagen)

Av begravningslagen (1999:728) framgår att begravningsavgiften endast får användas till den i lagen definierade begravningsverksamheten. Begravningsavgiftens användning redovisas därför i en särskild resultatsammanställning för begravningsverksamheten. Resultatsammanställning beskrivs i publikationen Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader (2008) utgiven av Svenska kyrkans Församlingsförbund.

Huvudprincipen är att begravningsverksamhetens intäkter ska täcka kostnaderna. Större avvikelser både mot denna princip och mot budget ska kommenteras i resultatsammanställningen under Resultat och ställning.

I tabellen ska även anges begravningsverksamhetens ackumulerade resultat i förhållande till begravningsavgiften i procent. Denna uppgift kan vid behov kommenteras, liksom väsentliga avvikelser mot budget.

Begravningsverksamhetens resultatsammanställning

X församling är huvudman för begravningsverksamheten inom församlingens geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen.

	2009	2008	Enligt Kyrk-BAS 2006
Verksamhetens intäkter			
Begravningsavgift	xx	xx	3120
Övriga intäkter	xx	xx	32xx-3999, 9210, 9310, 9710
Summa verksamhetens intäkter			
Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader	xx	xx	7000 - 7699, 9220
Övriga kostnader	xx	xx	5000-6990, 7970, 9120, 9320, 9720
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	7700 - 7899
Summa verksamhetens kostnader			
Finansiella poster			
Ränteintäkter	xx	xx	9812, 9813
Räntekostnader	xx	xx	9821, 9823
BEGRAVNINGSVVERKSAMHETENS RESULTAT	XX	XX	7990
<i>Begravningsverksamhetens ackumulerade resultat</i>			
Ingående ackumulerat resultat	+/-yy	+/- zz	
Årets resultat för begravningsverksamheten	+/-xx	+/- xx	
<i>Utgående ackumulerat resultat</i>	+/-ww	+/- yy	

Resultat och ställning

Exempel: Den positiva/negativa avvikelser mot budget är hänförlig till minskade/ökade personalkostnader eller lokalkostnader.

Exempel: Det positiva/negativa ackumulerade resultatet beror på nära förestående investeringar/ökade kostnader för underhåll av kyrkogårdsmur och parkeringsplatser.

Utgående ackumulerat resultat i förhållande till begravningsavgiften är xx % (yy %).

Församlingens fordran/skuld på begravningsverksamheten uppgår till ww tkr (yy)

Not 2 Ekonomisk utjämning (KO 44)

I noten ges en kort beskrivning av utjämningssystemet.

Alla församlingar och kyrkliga samfund omfattas av ett inomkyrkligt utjämningssystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla möjligheten till en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 3 Utdelning från prästlönetillgångar (lag om införande av lagen om Svenska kyrkan 10 §)

I noten anges det antal andelar som församlingen har i prästlönetillgångarnas avkastning. Det är även lämpligt att ge en kort beskrivning av prästlönetillgångarna.

Församlingen har x (y) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna är stiftelseliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till andelsägande församlingar och resterande går till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Andelarna innebär inget inflytande i förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Not 4 Erhållna gåvor och bidrag (BFNAR 2002:10, BFNAR 2002:11, KRED rek)

Tabellen nedan är en specifikation av resultaträkningens rad Erhållna gåvor och bidrag.

	2009	2008
Gåvor		
Församlingskollekt till egen verksamhet	xx	xx
Ändamålsbestämda gåvor	xx	xx
Övriga gåvor	xx	xx
	xx	xx
Bidrag		
Kyrkoantikvarisk ersättning	xx	xx
Kyrkobyggnadsbidrag	xx	xx
Övriga bidrag från stiftet	xx	xx
Driftbidrag till kyrkans förskola	xx	xx
Övriga bidrag	xx	xx
	xx	xx

I balansposten Ändamålsbestämda medel redovisas värdet av ännu ej använda gåvor och andra medel som erhållits till ett visst ändamål. Förändringen av balansposten, dvs. under året tillkomna och/eller använda medel, redovisas på egen rad i resultaträkningen, Förändring av ändamålsbestämda medel. I not till dessa poster lämnas upplysningar enligt tabellen nedan. Enskilda ändamål ska specificeras om de uppgår till väsentliga belopp.

Ändamålsbestämda medel	2009	2008
Ingående värde	xx	xx
Erhållna gåvor under året	xx	xx
Ianspråktagna gåvor	-xx	-xx
Utgående värde	xx	xx
Specifikation av utgående värde		
Insamling till ny orgel	xx	xx
Kyrkokörens jubileumskonsert	xx	xx
Övrigt	xx	xx
Belopp vid årets utgång	xx	xx

I tabellen ovan ska summan av raderna Erhållna gåvor under året samt Ianspråktagna gåvor motsvara raden Förändring av ändamålsbestämda medel i resultaträkningen och raden Utgående värde i noten ska motsvaras av balansräkningens rad Ändamålsbestämda medel.

De församlingar som först 2009 övergick till att redovisa gåvor enligt BFNAR 2002:10 samt KREDS rekommendation om ändamålsbestämda gåvor hänvisas till 2005 och 2006 års branschanpassning vad gäller denna not.

Not 5 Leasing (BFNAR 2000:4)

Församlingar som leasar tillgångar i mer än ringa omfattning ska ange årets totala leasingkostnader. Syftet med upplysningen är att tillsammans med upplysningarna om avskrivningar visa församlingens totala kostnader för materiella anläggningstillgångar.

Församlingen har under året haft leasingkostnader om x tkr (y tkr).

Not 6 Arvode och kostnadsersättning till revisorer (ÅRL 5:21)

Upplysning ska lämnas om ersättning till kvalificerade revisorer respektive övriga valda revisorer fördelat på revisionsuppdrag och andra uppdrag. De belopp som ska upplysas om är under räkenskapsåret kostnadsförda arvoden och ersättningar. För de kvalificerade revisorerna lämnas upplysningen för det bolag där revisorn är verksam.

Revisionsuppdrag innefattar ersättning för granskningen av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, ersättning för övriga arbetsuppgifter som det ankommer på församlingens revisor att utföra, t.ex. granskning av delårsrapporter, samt ersättning för rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Det innefattar även verksamhetsrevision och granskning av kollekttränskaperna enligt kyrkoordningen (KO 48:2 samt 43:10). Verksamhet utöver detta ingår i andra uppdrag.

	2009	2008
Kvalificerade revisorer		
<i>ABC revisionsbyrå AB</i>		
Revisionsuppdrag	xx	xx
andra uppdrag	xx	xx
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	xx	xx
andra uppdrag	xx	xx
	xx	xx

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på församlingens revisorer att utföra, rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter samt verksamhetsrevision och granskning av kollekttränskaperna enligt kyrkoordningen. Allt annat är andra uppdrag.

I noten ska anges 1) medelantalet anställda, 2) könsfördelning i kyrkorådet eller kyrkonämnden, 3) löner, arvoden och andra ersättningar samt pensionskostnader och andra sociala avgifter fördelat mellan ledamöter i verkställande organ och anställda, 4) lön, arvode och andra ersättningar till ordföranden i den ekonomiska enhetens verkställande organ, 5) avgångsvederlag eller liknande förmån till personer i ledande ställning samt 6) sjukfrånvaro.

Observera att löneskatt ska ingå i specifikationen för pensionskostnader på raden Andra sociala avgifter enligt lag och avtal.

Enligt Kyrk-BAS 2006 ska arvoden till förtroendevalda bokföras i kontogrupp 7, personalkostnader. Upplysning ska lämnas om att arvoden redovisas som personalkostnad.

Uppgift ska lämnas om lön, arvode och andra ersättningar till ordföranden i den ekonomiska enhetens verkställande organ, dvs. kyrkonämndens ordförande i samfälligheter *eller* kyrkorådets ordförande i församlingar. Beloppen kan hämtas från kontrolluppgiften. Vid behov kan uppgiften kompletteras med beskrivning av uppdragets omfattning eller liknande.

Under 2009 har faktura erhållits på förmånsbestämd ålderspension intjänad t.o.m. 31 december 2008. Om skillnaden mellan fakturerat och avsatt belopp är väsentlig och årets pensionskostnad därmed är *betydligt* högre eller lägre än ett normalår, bör detta kommenteras i noten.

När det gäller uppgiftsskyldigheten rörande sjukfrånvaron är det viktigt att uppmärksamma att denna information inte behöver lämnas av enheter där medeltalet anställda under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till högst 10 (ÅRL 5:18a).

Vid uppdelning av sjukfrånvaron i olika grupper gäller att informationen inte ska lämnas om antalet i en grupp är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till enskild individ. En tumregel är att det bör finnas minst tre individer med sjukfrånvaro i en grupp för att uppgift om sjukfrånvaro för gruppen ska kunna lämnas. Det bör i så fall anges att uppgiften inte lämnas för att den kan hänföras till en enskild individ. Mer information om hur sjukfrånvaron ska redovisas och om hur medelantalet anställda ska beräknas, finns i Församlingsförbundets FörbundsInfo 4/2004.

Nedan ges ett exempel på uppställning av noten.

<i>Medelantalet anställda</i>	2009	2008
Kvinnor	xx	xx
Män	xx	xx
	xx	xx

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 21 400 kr (20 500 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

<i>Könsfördelning i kyrkonämnd eller kyrkoråd</i>	2009-12-31	2008-12-31
Kvinnor	xx %	xx %
Män	xx %	xx %

<i>Löner, arvoden och andra ersättningar</i>	2009	2008
Ledamöter i kyrkonämnd, kyrkoråd och övriga nämnder*	xx	xx
Anställda	xx	xx
	xx	xx

I uppgiften om löner och arvoden ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 21 400 kr (20 500 kr). Församlingen har betalt ut sådan ersättning med totalt x tkr (y tkr) vilket inte har tagits med i uppgiften om löner och andra ersättningar. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2002:9.

Ersättning till ordföranden i kyrkonämnd eller kyrkoråd

*Till ordföranden i kyrkonämnden/kyrkorådet har ersättning utgått med x tkr (y tkr).

<i>Pensionskostnader och andra sociala avgifter</i>	2009	2008
Pensionskostnader, ledamöter i verkställande organ	xx	xx
Pensionskostnader, anställda	xx	xx
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	xx	xx
	xx	xx

Församlingen har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har uppgått till x (y) timmar, varav x (y)% avser lång sjukfrånvaro (mer än 60 dagar). Den sammanlagda ordinarie arbetstiden uppgick till x (y) timmar.

<i>Sjukfrånvaro i olika grupper (sjukfrånvaro/ord.arb.tid)</i>	2009	2008
Kvinnor	xx %	xx %
Män	xx %	xx %
0 –29 år	xx %	xx %
30–49 år	xx %	xx %
50 och äldre	xx %	xx %
Församlingens sammanlagda sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid	xx %	xx %

Not 8 Resultat från finansiella investeringar (ÅRL bilaga 2)

I not ska väsentliga delposter specificeras. Summan av nedskrivningar och återföring av nedskrivningar på finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar ska alltid anges.

<i>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</i>	2009	2008
Räntor	xx	xx
Utdelning	xx	xx
Realisationsvinster	xx	xx
Nedskrivning	xx	xx
Återföring av nedskrivning	xx	xx
	xx	xx
<i>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</i>	2009	2008
Räntor	xx	xx
Utdelning	xx	xx
Realisationsvinster	xx	xx
Nedskrivning	xx	xx
Återföring av nedskrivning	xx	xx
	xx	xx

Not 9 Skattemässiga bokslutsdispositioner (ÅRL bilaga 1-3, RedR 1)

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet och utnyttjat möjligheten till skattemässiga bokslutsdispositioner ska specificera dessa i not.

	2009	2008
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	xx	xx
Förändring av periodiseringsfond	xx	xx
	xx	xx

I not ska anges nedanstående uppgifter om byggnader och mark.

	2009	2008
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden*	xx	xx
Inköp under året	xx	xx
Under året erhållna statliga stöd	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade avskrivningar	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Årets avskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade avskrivningar	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Återförda nedskrivningar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx
Taxeringsvärden		
Mark	xx	xx
Byggnader	xx	xx
	xx	xx

*Ingående ackumulerat anskaffningsvärde har reducerats med xx kr (yy kr) (ackumulerat) för statliga stöd på kvarvarande byggnader och mark.

I de fall församlingen erhållit statligt stöd för investering i materiella anläggningstillgångar och minskat anskaffningsvärdet med erhållet stöd bör upplysningar om erhållet stöd lämnas så länge tillgången redovisas i balansräkningen. Anskaffningsåret redovisas bruttoanskaffningen, dvs. anskaffningsvärdet före avdrag för statligt stöd. Det statliga stödet redovisas som en reduktion på egen rad i uppställningen (BFNAR 2001:3). Följande år ingår reduceringen i Ingående ackumulerade anskaffningsvärden, dvs. nettoanskaffning redovisas.

Exempel på statliga stöd är kyrkoantikvarisk ersättning, stöd för energieffektiveringar, handikappanpassningar etc.

Enligt KRED bör inte församlingen utnyttja möjligheten att låta ränteutgifter för lånat kapital, som är hänförligt till tillverkningsperioden, inräknas i anskaffningsvärdet för egenproducerade anläggningstillgångar.

I not ska anges nedanstående uppgifter om inventarier, verktyg och installationer.

	2009	2008
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden*	xx	xx
Inköp under året	xx	xx
Under året erhållna statliga stöd	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade avskrivningar	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Årets avskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade avskrivningar	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Försäljningar och utrangeringar	xx	xx
Återförda nedskrivningar	xx	xx
Omklassificeringar	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

*Ingående ackumulerat anskaffningsvärde har reducerats med xx kr (yy kr) (ackumulerat) för statliga stöd på kvarvarande inventarier, verktyg och installationer.

I de fall församlingen erhållit statligt stöd för investering i materiella anläggningstillgångar och minskat anskaffningsvärdet med erhållet stöd bör upplysningar om erhållet stöd lämnas så länge tillgången redovisas i balansräkningen. Anskaffningsåret redovisas bruttoanskaffningen, dvs. anskaffningsvärdet före avdrag för statligt stöd. Det statliga stödet redovisas som en reduktion på egen rad i uppställningen (BFNAR 2001:3). Följande år ingår reduceringen i Ingående ackumulerade anskaffningsvärden, dvs. nettoanskaffning redovisas.

Not 12 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar (ÅRL 5:3)

I not ska anges nedanstående uppgifter om pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar.

	2009	2008
Ingående balans	xx	xx
Utgifter under året	xx	xx
Under året erhållna statliga stöd	xx	xx
Under året färdigställda tillgångar	xx	xx
Utgående balans	xx	xx

Pågående nyanläggning avser xx (t.ex. tillbyggnad av begravningskapell) och beräknas vara färdigställd under 20XX. Under året har xx färdigställts.

Not 13 Andelar i dotter- och intresseföretag (ÅRL 5:8-9)

En församling som innehar andelar i koncern- eller intresseföretag ska redovisa dessa innehav på *egna rader i balansräkningen*.

Om församlingen har dotterföretag, dvs. äger andelar i en juridisk person och innehar mer än hälften av rösterna eller, genom avtal, förfogar över mer än hälften av rösterna, har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna eller har rätt att ensamt utöva ett bestämmande inflytande över denna, ska nedanstående uppgifter lämnas i not. I noten ska även, i vissa fall, lämnas uppgift avseende koncernföretagets eget kapital och resultat.

	Kapitalandel (röster)	Antal andelar	Bokfört värde
Dotterföretag A, säte, org.nr.	x% (x%)	x	x
Dotterföretag B, säte, org.nr.	x% (x%)	x	x
			x

Om församlingen har andelar i intresseföretag, dvs. innehar eller kontrollerar 20 % eller mer av rösterna i en annan juridisk person (eller i övrigt har ett betydande inflytande), ska nedanstående uppgifter lämnas i not. I noten ska även, i vissa fall, lämnas uppgift avseende intresseföretagets eget kapital och resultat.

	Kapitalandel (röster)	Antal andelar	Bokfört värde
Intresseföretag A, säte, org.nr.	x% (x%)	x	x
Intresseföretag B, säte, org.nr.	x% (x%)	x	x
			x

Till varje post i balansräkningen ska också förändringen av innehavet specificeras enligt uppställningsformen i nedre delen av not 14.

Notens rubrik anpassas efter vilken typ av andelar församlingen innehar.

Observera att det även finns andra upplysningar som ska lämnas för moder- och dotterföretag (ÅRL 5:7, 5:11).

Noten utgör en specifikation av långfristiga värdepappersinnehav och kortfristiga placeringar. Börsnoterade värdepapper ska redovisas som antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper. I de fall församlingen har värdepapper som utgör en blandning av både aktier och räntebärande värdepapper ska en huvudsaklighetsbedömning göras och därefter ska hela värdepappersinnehavet hänföras till antingen aktier och aktiefonder eller räntebärande värdepapper.

Värdepapper som är onoterade anges på egen rad (exempelvis aktier i Kyrkans Försäkring AB, bostadsrättsinnehav och andelar i vindkraftspark). Observera att så kallade strukturerade produkter kan förekomma bland både noterade och onoterade värdepapper.

I not ska anges nedanstående uppgifter:

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Långfristiga värdepappersinnehav			
Noterade aktier och aktiefonder	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade räntebärande värdepapper	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Onoterade långfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	xx (yy)	xx (yy)	
	xx (yy)	xx (yy)	
Kortfristiga placeringar			
Noterade aktier och aktiefonder	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Noterade räntebärande värdepapper	xx (yy)	xx (yy)	xx (yy)
Onoterade kortfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
Övriga kortfristiga placeringar	xx (yy)	xx (yy)	
	xx (yy)	xx (yy)	
Summa värdepappersinnehav	xx (yy)	xx (yy)	

Ideella placeringar

Församlingen har en ideell placering med ett bokfört värde på x tkr (y tkr) i xx (exempelvis Kyrkans U-fond). Med detta förstås att församlingen avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Placeringen klassificeras som xx (ett långfristigt värdepappersinnehav/en kortfristig placering). Avkastningen på den ideella placeringen var x tkr för räkenskapsåret (y tkr).

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav	2009	2008
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Investeringar under året	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Försäljningar/avyttringar	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Försäljningar/avyttringar	xx	xx
Återföring nedskrivningar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

Långfristiga värdepappersinnehav får skrivas ned om värdet på balansdagen är lägre än bokfört värde även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående. Är värdenedgången bestående ska den skrivas ned. KRED rekommenderar att nedskrivning sker om värdenedgången är väsentlig även om nedgången inte kan antas vara bestående.

I det fall en sådan nedskrivning inte görs, och det bokförda värdet därmed är högre än det verkliga värdet, ska upplysningar även lämnas om skälen till att det bokförda värdet inte har skrivits ned och det stöd som finns för antagandet att det bokförda värdet kommer att återvinnas.

Återföring av tidigare nedskrivning ska ske om marknadsvärdet, på balansdagen, överstiger det bokförda värdet. Värdet får dock aldrig överstiga anskaffningsvärdet.

Från och med räkenskapsåret 2004 får finansiella instrument i vissa fall tas upp till sitt verkliga värde i stället för till anskaffningsvärdet, dvs. värderas över anskaffningsvärdet (ÅRL 4:14). Enligt KRED bör församlingen inte utnyttja denna möjlighet.

Not 15 Långfristiga fordringar (ÅRL 5:3)

I not ska anges nedanstående uppgifter om långfristiga fordringar.

	2009	2008
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Tillkommande fordringar	xx	xx
Amorteringar, avgående fordringar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	xx	xx
Ingående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Amorteringar, avgående fordringar	xx	xx
Återföring nedskrivningar	xx	xx
Omklassificering	xx	xx
Årets nedskrivningar	xx	xx
Utgående ackumulerade nedskrivningar	xx	xx
Utgående bokfört värde	xx	xx

I de fall församlingen har fordringar på koncern- eller intresseföretag ska dessa redovisas på egen rad i balansräkningen med specifikation i not enligt ovan.

Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (ÅRL 3:8)

De församlingar och samfälligheter som likställs med *större företag* enligt årsredovisningslagens definition (ÅRL 1:3) ska specificera större poster i not.

	2009	2008
Förutbetalda hyror	xx	xx
Försäkringspremier	xx	xx
Upplupna ränteintäkter	xx	xx
Övriga poster	xx	xx
	xx	xx

Not 17 Kassa och bank (FAR SRS RedU 5)

KRED rekommenderar att behållningen på Kyrkkontot redovisas som bankmedel i årsredovisningen. I not ska anges att behållningen i juridisk mening utgör en fordran.

Av behållningen på kassa och bank utgör x tkr (y tkr) behållning på det s.k. Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Församlingar som har en beviljad men helt outnyttjad checkräkningskredit eller motsvarande (gäller även krediter på Kyrkkontot) ska ange den beviljade kreditens storlek i denna not. Församlingar som nyttjar krediten ska ange kreditens storlek i not till posten checkräkningskredit (not 23).

Församlingen har en beviljad checkräkningskredit på x tkr (y tkr).

Not 18 Eget kapital (KO 47:5, ÅRL 5:14)

Sedan 2007 gäller Kyrkoordningens regler om målkapital. Det av fullmäktige fastställda målet för det egna kapitalets storlek ska anges i not till eget kapital. I de fall eget kapital understiger målsatt nivå och fullmäktige därmed ska upprätta ett åtgärdsprogram ska upplysningar lämnas även om detta.

Enligt Kyrkoordningen ska kyrkofullmäktige fastställa ett mål för det egna kapitalets storlek. Församlingens målkapital uppgår till X tkr. Då det egna kapitalet understiger målsatt nivå har fullmäktige fastställt ett åtgärdsprogram som syftar till att målet ska vara uppnått 20XX.

Not 19 Församlingskyrkans fastighetsfond

Församlingskyrkans fastighetsfond är en stiftelselik förmögenhetsmassa med ändamål att tillgodose församlingskyrkans behov. Fastighetsfonden består i regel av medel från försäljning av församlingskyrkans fastighet. Församlingskyrkans fastighet är fast egendom eller tomträtt vars avkastning tidigare var avsedd för bestämd församlingskyrkans behov.

Församlingskyrkans fastighetsfond utgör ett ändamålsbestämt eget kapital. Kapitalet ska användas till xxx kyrkas behov, t.ex. underhåll. Under året har x tkr (y tkr) ianspråktagits ur fonden för xxx (exempelvis drift- och underhåll av kyrkan). Kostnaderna har belastat resultaträkningen.

Not 20 Obeskattade reserver

Församlingar som bedriver skattepliktig näringsverksamhet och utnyttjat möjligheten att skapa obeskattade reserver ska specificera dessa i not.

	2009	2008
Ackumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	xx	xx
Periodiseringsfond	xx	xx
	xx	xx

Not 21 Avsättningar (ÅRL 3: 9-10)

De församlingar och samfälligheter som likställs med *större företag* (se kapital 1 för definition) ska specificera större avsättningar i not.

En väsentlig avsättning är ofta avsättning för förmånsbestämd ålderspension (inkl. särskild löneskatt).

	2009	2009
Förmånsbestämd ålderspension	xx	xx

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 32 tkr (2009) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för inkomståret 2009 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning.

Not 22 Långfristig skuld (ÅRL 5:10)

För varje långfristig skuldpost ska anges den del som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen. I de fall gravskötselskulden är den enda långfristiga skulden kan uppgiften istället lämnas i not 24, Gravskötselskuld.

Andel av långfristiga skulder som förfaller senare än 5 år efter balansdagen	2009	2008
Skulder till kreditinstitut	xx	xx
Gravskötselskuld	xx	xx
Övriga skulder	xx	xx
	xx	xx

Not 23 Checkräkningskredit (RR 22)

Församlingar som använder checkräkningskredit eller motsvarande (gäller även krediter på Kyrkkontot) ska ange den beviljade kreditens storlek i denna not. Församlingar som har en beviljad men helt outnyttjad kredit ska ange kreditens storlek i not till posten kassa och bank (not 17).

Församlingen har en beviljad checkräkningskredit på x tkr (y tkr).

Not 24 Gravskötselskuld (begravningslagen, ÅRL 2:3)

Gravskötselskuldens sammansättning ska anges i not. Uppgiften ska fördelas mellan begravningsverksamhetens åtaganden (avtal där skötselåtagandet påbörjats före år 2000) och församlingens åtaganden (avtal där skötselåtagandet påbörjats från och med år 2000). Den del av gravskötselskulden som förfaller senare än fem år efter balansdagen ska anges särskilt.

	2009	2008
Långfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx
Kortfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx
Andel av gravskötselskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Begravningsverksamhetens åtaganden	xx	xx
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	xx	xx
	xx	xx

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet medan åtaganden påbörjade från år 2000 utgör församlingsverksamhetens åtaganden (serviceverksamhet).

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (ÅRL 3:8)

De församlingar och samfälligheter som likställs med *större företag* enligt årsredovisningslagens definition (ÅRL 1:3) ska specificera större poster i not.

	2009	2008
Upplupna semesterlöner	xx	xx
Upplupna sociala avgifter	xx	xx
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	xx	xx
	xx	xx

Not 26 Ställda säkerheter (ÅRL 5:11 & 5:11a)

I de fall säkerhet har ställts för skuldposter ska uppgift lämnas om säkerhetens omfattning, art och form.

Ställda säkerheter för skuld till kreditinstitut:	2009	2008
Fastighetsinteckningar	xx	xx
Summa	xx	xx

Fastighetsinteckningen avser församlingshemmet Liljan (Liljan 3:3).

Not 27 Ansvarsförbindelser

Om församlingen har ansvarsförbindelser ska dessa specificeras i not.

Undertecknande

Årsredovisningen ska skrivas under av samtliga ordinarie ledamöter i kyrkoråd/kyrkonämnd. Har en avvikande mening om årsredovisningen antecknats i rådets/nämndens protokoll, ska yttrandet fogas till redovisningen. Årsredovisningen ska innehålla uppgift om den dag då den undertecknades.

En god sed har utvecklats under senare år där de som undertecknar årsredovisningen lämnar en försäkring och ett förtydligande vad som avses med undertecknandet. Av exemplet nedan framgår en sådan försäkran. Försäkran är en frivillig skrivning, men om den används bör nedanstående exempel inte förändras.

Vi försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av XX församlings ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av församlingens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som församlingen står inför.

Ort 2010-0X-XX

Svanhild Pettersson, kyrkorådets ordförande

Bertil Bertilsson

Ceasar Ceasarsson

David Davidsson

Elsa Elsasdotter

Fredrika Fredriksson

Berit Blid, kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har avgivits 2010-0X-XX

Arvid Arvidsson

Bodil Bengtsson

Agneta Ask, auktoriserad revisor

Bilaga 1 – Kassaflödesanalys

Endast församlingar och samfälligheter som likställs med *större företag* enligt årsredovisningslagens definition (ÅRL 1:3) måste upprätta en kassaflödesanalys (ÅRL 2:1). Större församlingar och samfälligheter är de som var och ett av de två senaste räkenskapsåren uppfyller *mer än ett* av följande villkor:

- medelantalet anställda har uppgått till mer än 50
- balansomslutningen har uppgått till mer än 25 miljoner kronor
- nettoomsättningen har uppgått till mer än 50 miljoner kronor .

Vid bedömning av kriteriet om redovisad nettoomsättning ska intäkter i form av bidrag, gåvor och medlemsavgifter läggas till (ÅRL 1:3).

Kassaflödesanalysen utgör en branschanpassning av Redovisningsrådets rekommendation om redovisning av kassaflöden (RR7). Kassaflödesanalysens utformning med tillhörande kommentarer finns på de följande sidorna.

Kassaflödesanalys			
Belopp i tkr	2009	2008	*
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	xx	xx	+/- 1
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			2
Av- och nedskrivningar	xx	xx	+ 2 a
Ökning/minskning av avsättningar	xx	xx	+/- 2 b
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	xx	xx	+/- 2 c
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	xx	xx	+/-
	xx	xx	=
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet	xx	xx	- 3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	xx	xx	=
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital, långfristig gravskötselskuld och ändamålsbestämda medel.			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	xx	xx	+/- 4
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	xx	xx	+/- 5
Ökning/minskning av långfristig gravskötselskuld	xx	xx	+/- 6
Ökning/minskning av ändamålsbestämda medel	xx	xx	+/- 7
Kassaflöde från den löpande verksamheten	xx	xx	=
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	- 8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	xx	xx	+ 9
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	xx	xx	- 10
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	xx	xx	+ 11
Kassaflöde från investeringsverksamheten	xx	xx	=
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån	xx	xx	+ 12
Amortering av lån	xx	xx	- 13
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	xx	xx	=
Årets kassaflöde	xx	xx	=
Likvida medel vid årets början	xx	xx	+ 14
Likvida medel vid årets slut	xx	xx	= 15
Specifikation av likvida medel vid årets slut	2009	2008	
Kassa och bank	xx	xx	
Kortfristiga placeringar	xx	xx	
	xx	xx	

* Hjälpkolumn vid upprättande av kassaflödesanalysen

Anvisningar Kassaflödesanalys

Den löpande verksamheten

1. Resultat efter finansiella poster

Utgångspunkten för kassaflödesanalysen är resultaträkningens ”Resultat efter finansiella poster”. Med denna utgångspunkt kommer justeringar göras för att identifiera kassaflödet från den löpande verksamheten.

2. Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

Kassaflödesanalysen mäter likviditetsflöden och därför måste alla poster som inte innebär in- eller utbetalning rensas bort från årets resultat. Exempel på poster som ska justeras är:

a) **Av- och nedskrivningar**

Av- och nedskrivningar ska återföras (läggas till) eftersom de inte innebär någon utbetalning, trots att de påverkat resultatet.

b) **Ökning/minskning av avsättningar (balansräkningen)**

En ökning av avsättningarna (t ex avsättningar för pensioner) ska återföras (läggas till) eftersom detta är en kostnad i resultatet, men inte innebär någon utbetalning. En minskning av avsättningarna innebär att kassaflödet blir mindre.

c) **Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar**

Resultat vid försäljning av materiella och finansiella anläggningstillgångar ska justeras. Hela försäljningsbeloppet (överenskommen betalning) ska följaktligen redovisas under rubriken Investeringsverksamhet, posterna ”Försäljning av materiella anläggningstillgångar” eller ”Försäljning av finansiella anläggningstillgångar”.

En förlust innebär att kassaflödet ska ökas i den löpande verksamheten, genom en uppjustering. Detta beror på att förlusten dragit ner resultatet, men ökat kassaflödet i Investeringsverksamheten. Motsatsvis innebär en vinst en nedjustering av kassaflödet i den löpande verksamheten.

Tabellen nedan sammanfattar hur ovanstående poster förändrar kassaflödet.

Justeringspost	+/-
Av- och nedskrivningar	+
Ökning av avsättningarna	+
Minskning av avsättningarna	-
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	+

3. Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet

Här dras under året *utbetalad* inkomstskatt avseende näringsverksamhet av från kassaflödet.

4. Minskning/ökning av kortfristiga fordringar

Här redovisas förändringen av kortfristiga fordringar inklusive förändringen av varulager. Posten kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En minskning av kortfristiga fordringar innebär att man frigjort likvida medel. En ökning av kortfristiga fordringar innebär att församlingen/samfälligheten bundit likvida medel.

5. Ökning/minskning av kortfristiga skulder

Här redovisas förändringen av kortfristiga skulder *inklusive* förändring av kortfristig gravskötselsskuld.

Posten kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En ökning av kortfristiga skulder innebär en ökad likviditet. En minskning av kortfristiga skulder innebär att mer likvida medel tagits i anspråk.

6. Ökning/minskning av långfristig gravskötselsskuld

Här redovisas förändringen av den långfristiga gravskötselsskulden.

Raden kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En ökning av gravskötselsskulden innebär ökad likviditet medan en minskning av gravskötselsskulden innebär att mer likvida medel tagits i anspråk.

7. Ökning/minskning av ändamålsbestämda medel

Här redovisas förändringen av ändamålsbestämda medel.

Raden kan antingen ge ett belopp som ska läggas till eller dras ifrån. En ökning av ändamålsbestämda medel innebär ökad likviditet medan en minskning av ändamålsbestämda medel innebär att mer likvida medel tagits i anspråk.

Investeringsverksamhet

8. Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar

Här redovisas kassaflödet från förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar med avdrag för eventuella investeringsbidrag.

9. Försäljning av materiella anläggningstillgångar

Här redovisas den *totala försäljningssumman* från försäljning av materiella anläggningstillgångar. I posten ”Justering för poster som inte ingår i kassaflödet” har realisationsresultatet från försäljning av anläggningstillgångar eliminerats, eftersom detta inte påverkar kassaflödet i den löpande verksamheten.

10. Förvärv av finansiella anläggningstillgångar

Här redovisas kassaflödet från förvärv av finansiella anläggningstillgångar.

11. Försäljning av finansiella anläggningstillgångar

Här redovisas den *totala försäljningssumman* från försäljning av finansiella anläggningstillgångar. I posten ”Justering för poster som inte ingår i kassaflödet” har realisationsresultatet från försäljning av anläggningstillgångar eliminerats, eftersom detta inte har påverkat kassaflödet i den löpande verksamheten.

Finansieringsverksamhet

12. Upptagna lån

Här redovisas de lån som tagits under räkenskapsåret.

13 Amortering av lån

Här redovisas årets amorteringar på lån.

14. Likvida medel vid årets början

Likvida medel vid årets början avser årets ingående balans för kassa och bank samt kortfristiga placeringar.

15. Likvida medel vid årets slut

Likvida medel vid årets slut avser årets utgående balans för kassa och bank samt kortfristiga placeringar.

Bilaga 2 – Om inrapportering till Bolagsverket

Bolagsverket har möjlighet att förelägga församlingar och samfälligheter att sända in bestyrkta kopior av årsredovisningshandlingarna. Större församlingar och samfälligheter (för definition se avsnitt 1) ska utan uppmaning sända in årsredovisningen till Bolagsverket senast 30 juni året efter räkenskapsåret. Ett elektroniskt original jämställs vid tillämpningen av årsredovisningslagen med en bestyrkt kopia (ÅRL 8:3). Bolagsverket har beslutat att elektroniska årsredovisningar och revisionsberättelser ska upprättas i den internationella rapporteringsstandarden XBRL. För att kunna skicka in dessa krävs en giltig e-legitimation. Information finns tillgänglig på webbplatsen www.e-legitimation.se.

Ingen rapportering sker till Kammarkollegiet. Utöver eventuell extern rapportering till Bolagsverket krävs ingen ytterligare distribution av årsredovisningen mer än till den ekonomiska redogörelsen.

Viktigt att tänka på vid rapportering till Bolagsverket

- Räkenskapsperioden bör tydligt framgå (2009-01-01 – 2009-12-31)
- Tydligt vilken enhet som används (kr, tkr etc.)
- Församlingens fulla namn, postadress, samt organisationsnummer i sidhuvudets högra sida.
- Undvik färg, tonade eller skuggade fält då Bolagsverket skannar samtliga dokument. Av samma anledning föredras lösa ark framför bundet exemplar.